

Sygn. akt I C 3233/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2021r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Michał Włodarek

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewelina Fengier

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 marca 2021r. w K.

sprawy z powództwa (...) S.A. z/s w G. (KRS (...))

przeciwko pozwanemu J. M. (PESEL (...))

przy udziale interwenienta ubocznego (...) S.A. z/s w G. (KRS (...))

o zapłatę

oddala powództwo w całości.

Sygn. akt I C 3233/19

UZASADNIENIE

W dniu 10 września 2019r. powód (...) S.A. z/s w G. skierował do tut. Sądu w stosunku do pozwanego J. M. żądanie zasądzenia kwoty pieniężnej w wysokości 5.153,49zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 31 lipca 2018r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu tego kwalifikowanego pisma procesowego powód podniósł, iż (...) S.A. z/s w G. złożył pozwanemu oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o sprzedaży i dostarczenia energii elektrycznej do nieruchomości pozwanego. Powyższe spowodowało po upływie okresu wypowiedzenia, że pozwany dokonywał nielegalnego poboru energii elektrycznej. W związku z bezprawnym zachowaniem pozwanego powód ustalił wysokość i dochodzi stosownej opłaty.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 13 września 2019r. w sprawie o sygn. akt I Nc 3666/19 uwzględniono w całości roszczenia powództwa i rozstrzygnięto o kosztach postępowania.

Pozwany J. M. wniósł sprzeciw od opisanego wyżej orzeczenia i zaskarżył je w całości.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu tego pisma procesowego pozwany zakwestionował podstawę faktyczną i prawną, a także poprawność i skuteczność wypowiedzenia przez (...) S.A. z/s w G. umowy o dostarczanie energii elektrycznej oraz w konsekwencji prawo powoda do żądania opłaty za nielegalny pobór energii elektrycznej. Powód wskazał na brak podstaw takiego zachowania dostawcy energii, w szczególności, że dokonywał on stosownych opłat za energię, co zostało również potwierdzono w postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Kaliszu w sprawie o sygn. akt I C 3278/18 (II Ca 619/19).

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko procesowe.

Zarządzeniem z dnia 19 marca 2020r. stosownie do treści art. 84 § 1 kpc zawiadomiono o toczącym się postępowaniu (...) S.A. z/s w G..

W piśmie procesowym z dnia 28 maja 2020r. (...) S.A. z/s w G. zgłosił udział w postępowaniu w charakterze interwenienta ubocznego po stronie powodowej.

Interwenient uboczny wniósł o uwzględnienie powództwa w całości oraz o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W piśmie procesowym z dnia 24 lipca 2020r. pozwany zgłosił opozycję przeciwko wstąpieniu interwenienta ubocznego.

Postanowieniem z dnia 4 września 2020r. Sąd Rejonowy w Kaliszu w sprawie o sygn. akt I C 3233/19 oddalił opozycję pozwanego J. M. przeciwko wstąpieniu do sprawy interwenienta ubocznego (...) S.A. z/s w G. po stronie powoda (...) S.A. z/s w G..

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 11 marca 1994r. pozwany J. M. zawarł z interwenientem ubocznym (...) S.A. z/s w G. umowę o dostarczenie energii elektrycznej nr 360/94, dla jego nieruchomości położonej w K. przy ul. (...), dla celów gospodarstwa domowego.

(generalna umowa dystrybucji wraz załącznikami k. 59-105, umowa/zgłoszenie k. 125, 177, 186, wnioski o sprawdzenie instalacji odbiorczej k. 126, 187, przesłuchanie pozwanego J. M. k. 281-281v 00:04:27-00:34:49)

W związku z wiążącym strony kontraktem interwenient uboczny (...) S.A. z/s w G. z tytułu sprzedaży i dystrybucji energii elektrycznej wystawił na rzecz pozwanego J. M. m.in. następujące faktury Vat:

- w dniu 20 maja 2016r. fakturę Vat nr (...) na kwotę 2.783,79zł za okres od dnia 31 marca 2016r. do dnia 19 maja 2016r.,
- w dniu 4 sierpnia 2016r. fakturę Vat nr (...) na kwotę 3.342,53zł,
- w dniu 22 listopada 2016r. fakturę Vat nr (...) na kwotę 2.812,03zł,
- w dniu 4 grudnia 2016r. fakturę Vat nr (...) na kwotę 3.007,66zł,
- w dniu 6 lutego 2017r. fakturę Vat nr (...) na kwotę 2.934,69zł,
- w dniu 12 marca 2017r. fakturę Vat nr (...) na kwotę 2.750,75zł,

W dniu 12 marca 2017r. interwenient uboczny (...) S.A. z/s w G. wystawił na rzecz pozwanego J. M. notę odsetkową nr (...) na kwotę 15,15zł.

Według interwenienta ubocznego (...) S.A. z/s w G. pozwany J. M. miał zalegać z płatnościami za dostarczaną do jego nieruchomości energię elektryczną.

W związku z powyższym interwenient uboczny (...) S.A. z/s w G. kierował do pozwanego wezwania do zapłaty, i tak:

- w dniu 9 stycznia 2017r. nr (...) dotyczące:
  - faktury Vat nr (...) z dnia 21 maja 2016r. z terminem płatności do dnia 6 czerwca 2016r. na kwotę 1.580,82zł,
  - faktury Vat nr (...) z dnia 4 sierpnia 2016r. z terminem płatności do dnia 22 sierpnia 2016r. na kwotę 335,21zł,
  - faktury Vat nr (...) z dnia 22 listopada 2016r. z terminem płatności do dnia 6 grudnia 2016r. na kwotę 201,87zł,
  - faktury Vat nr (...) z dnia 5 grudnia 2016r. z terminem płatności do dnia 19 grudnia 2016r. na kwotę 454,46zł,

- w dniu 11 kwietnia 2017r. nr (...) dotyczące:

- faktury Vat nr (...) z dnia 21 maja 2016r. z terminem płatności do dnia 6 czerwca 2016r. na kwotę 1.167,60zł,
- faktury Vat nr (...) z dnia 4 sierpnia 2016r. z terminem płatności do dnia 22 sierpnia 2016r. na kwotę 335,21zł,
- faktury Vat nr (...) z dnia 22 listopada 2016r. z terminem płatności do dnia 6 grudnia 2016r. na kwotę 201,87zł,
- faktury Vat nr (...) z dnia 5 grudnia 2016r. z terminem płatności do dnia 19 grudnia 2016r. na kwotę 454,46zł,
- faktury Vat nr (...) z dnia 6 lutego 2017r. z terminem płatności do dnia 20 lutego 2017r. na kwotę 324,88zł,
- noty nr 2863231000/NOT/00007 z dnia 12 marca 2017r. z terminem płatności do dnia 27 marca 2017r. na kwotę 15,15zł,
- faktury Vat nr (...) z dnia 12 marca 2017r. z terminem płatności do dnia 27 marca 2017r. na kwotę 125,79zł,

(wezwanie do zapłaty k. 127-128, 129-131, faktury Vat k. 134-139, 183, 188, nota odsetkowa k. 140, zestawienie wpłat k. 141, 142, 143)

Pozwany J. M. dokonał następujących wpłat na rzecz interwenienta ubocznego (...) S.A. z/s w G. za dostarczaną do jego nieruchomości energię elektryczną:

- w dniu 1 czerwca 2014r. w kwocie 273,59zł,
- w dniu 26 sierpnia 2014r. w kwocie 246,41zł,
- w dniu 28 sierpnia 2014r. w kwocie 1.172,15zł,
- w dniu 21 grudnia 2015r. w kwocie 417,14zł,
- w dniu 16 lutego 2016r. w kwocie 31,28zł,
- w dniu 20 kwietnia 2016r. w kwocie 31,55zł,
- w dniu 6 czerwca 2016r. w kwocie 300,00zł na poczet faktury Vat nr (...),
- w dniu 1 września 2016r. w kwocie 300,00zł na poczet faktury Vat nr (...),
- w dniu 9 grudnia 2016r. w kwocie 350,00zł na poczet faktury Vat nr (...),
- w dniu 17 grudnia 2016r. w kwocie 350,00zł na poczet faktury Vat nr (...),
- w dniu 13 lutego 2017r. w kwocie 324,88zł za okres od dnia 1 grudnia 2016r. do dnia 31 stycznia 2017r., na poczet faktury Vat nr (...),
- w dniu 22 marca 2017r. w kwocie 125,79zł na poczet faktury Vat nr (...),
- w dniu 12 czerwca 2017r. w kwocie 211,07zł na poczet faktury Vat nr (...),
- w dniu 1 września 2017r. w kwocie 424,31zł na poczet faktury Vat nr (...),
- w dniu 3 listopada 2017r. w kwocie 500,00zł,
- w dniu 8 stycznia 2018r. w kwocie 300,00zł,

- w dniu 6 marca 2018r. w kwocie 250,00zł,
- w dniu 7 maja 2018r. w kwocie 250,00zł,
- w dniu 7 maja 2018r. w kwocie 204,68zł,
- w dniu 26 marca 2019r. w kwocie 1.090,54zł,
- w dniu 18 lutego 2020r. w kwocie 935,97zł,
- w dniu 30 września 2019r. w kwocie 263,22zł,
- w dniu 27 listopada 2019r. w kwocie 304,41zł,
- w dniu 21 stycznia 2020r. w kwocie 298,64zł,
- w dniu 26 marca 2020r. w kwocie 268,03zł,
- w dniu 3 czerwca 2020r. w kwocie 247,53zł,
- w dniu 21 lipca 2020r. w kwocie 273,88zł,
- w dniu 21 września 2020r. w kwocie 312,84zł,
- w dniu 24 listopada 2020r. w kwocie 269,78zł.

W okresie od dnia 1 czerwca 2014r. do dnia 20 kwietnia 2016r. pozwany J. M. dokonał na rzecz interwenienta ubocznego (...) S.A. z/s w G. wpłat za dostarczaną do jego nieruchomości energię elektryczną w łącznej wysokości 2.172,12zł, natomiast za okres od dnia 6 czerwca 2016r. do dnia 1 września 2017r. przekazał na rzecz w/w dalszą kwotę w łącznej wysokości 2.386,05, w tym 300,00zł na poczet faktury Vat nr (...).

(dowody wpłat k. 169-172, 241-248, 273-279, zestawienie wpłat k. 141, 142, 143, 175-176, 269, faktura k. 272, przesłuchanie pozwanego J. M. k. 281-281v 00:04:27-00:34:49)

Pozwany dokonywał u interwenienta ubocznego (...) S.A. z/s w G. zgłoszeń odnoszących się do przerw w dostawie do jego nieruchomości energii elektrycznej oraz dokumentów dotyczących wartości zużycia energii elektrycznej i wysokości obciążających go kosztów i opłat.

W skierowanej do pozwanego korespondencji z dnia 28 czerwca 2016r. wskazano, że ze względu na brak odczytów rzeczywistych, w okresie od miesiąca maja 2014r. do miesiąca maja 2016r. faktury wystawiono według szacowanych odczytów wskazań licznika, co spowodowało, że w fakturze nr (...) rozliczono faktycznie zużycie za okres dwóch lat, a nie jak wskazano za okres od dnia 31 marca 2016r. do dnia 19 maja 2016r., przy czym za ten czas z tytułu dostarczonej energii elektrycznej pozwany przekazał na rzecz interwenienta ubocznego łącznie kwotę 2.172,12zł, a ponadto w dniu 6 czerwca 2016r. dodatkową kwotę 300,00zł na poczet w/w faktury.

(reklamacja k. 189-190, 192, 194, 196-197, 198-199, 200, 202, odpowiedź na zgłoszenie k. 191, 193, 195, 201, inf. interwenienta ubocznego k. 268, dowody wpłat k. 169-172, 241-248, 273-279, zestawienie wpłat k. 141, 142, 143, 175-176, 269, przesłuchanie pozwanego J. M. k. 281-281v 00:04:27-00:34:49)

W dniu 18 maja 2017r. interwenient uboczny (...) S.A. z/s w G. złożył pozwanemu J. M. oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kompleksowej / sprzedaży o nr ewidencyjnym odbiorcy (...) z dnia 1 lipca 2007r.

Jako przyczynę tej czynności interwenient uboczny wskazał nieuregulowanie należności z tytułu sprzedaży energii elektrycznej / usługi kompleksowej w dodatkowym terminie wyznaczonym w wezwaniu do zapłaty z dnia 9 stycznia

2017r., co spowodowało wypowiedzenie umowy o nr (...) na podstawie której energia jest dostarczana, ze skutkiem na dzień 24 czerwca 2017r. – dotyczy (...) nr (...).

(oświadczenie k. 9-10, 132-133)

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 26 lutego 2019r. w sprawie o sygn. akt I C 3278/18 zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 30 października 2019r. w sprawie o sygn. akt II Ca 619/19 Sąd oddalił powództwo (...) S.A. z/s w G. w stosunku do pozwanego J. M. o zapłatę z tytułu nieuregulowania należności za sprzedaną i dostarczoną do jego nieruchomości energię elektryczną wynikających z dokumentów faktur Vat:

- (...),
- (...),
- (...),
- (...),
- (...),
- (...),
- (...).

W uzasadnieniu tego orzeczenia, przy uwzględnieniu treści art. 451 kc stwierdzono, że pozwany J. M. uiszczył na rzecz (...) S.A. z/s w G. łącznie kwotę 2.086,05zł, co czyniło żądania pozwu za nieuzasadnione.

(z akt SR w Kaliszu I C 3278/18: dowody wpłat k. 9-9v, kopie faktur k. 25-36, 56-65, wezwanie przedsądowe k. 37, wyrok k. 79, 112)

W dniu 5 czerwca 2018r. powód zawarł z interwenientem ubocznym (...) S.A. z/s w G. umowę kompleksową sprzedaży energii elektrycznej oraz zapewnienia świadczenia usługi dystrybucji energii elektrycznej do obiektu nr (...).

(umowa k. 178-182)

W dniu 5 czerwca 2018r. upoważnieni pracownicy powoda (...) S.A. z/s w G. przeprowadzili na nieruchomości pozwanego kontrolę m.in. sprawdzenia prawidłowości eksploatacji i działania układów pomiarowych oraz rozliczeń zużycia energii elektrycznej oraz czynności ustalenia, czy miało miejsce pobieranie energii bez zawarcia umowy albo z częściowym lub całkowitym pominięciem układu pomiarowego.

Kontrola zakończyła się stwierdzeniem, iż pozwany pobiera energię elektryczną bez zawarcia w tym zakresie stosownego kontraktu.

(protokół kontroli k. 11-13, zdjęcia k. 14-16, protokół k. 17-19, notatka k. 20)

W dniu 16 lipca 2018r. powód (...) S.A. z/s w G. wystawił notę obciążeniową nr (...) na kwotę 5.153,49zł z terminem płatności do dnia 30 lipca 2018r., i w tym celu wezwał pozwanego J. M. do uiszczenia opłaty na rzecz w/w w wysokości 5.153,49zł z tytułu pobierania energii elektrycznej bez zawarcia umowy.

(wezwanie k. 21, nota obciążeniowa k. 22-24, wyliczenie należności k. 25, taryfa k. 26-27)

W dniu 4 września 2018r. powód (...) S.A. z/s w G. skierował do pozwanego J. M. przedsądowe wezwanie do zapłaty na kwotę 5.153,49zł, natomiast pozwany odmówił żądaniu pieniężnemu powoda.

(przedsądowe wezwanie do zapłaty k. 28-29)

Za wiarygodne należało uznać zaliczone w poczet materiału dowodowego dokumenty zgromadzone w postępowaniu albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione organy w ramach przysługujących im kompetencji, w sposób rzetelny i fachowy. Ich prawdziwość i autentyczność nie wzbudziła w ocenie Sądu wątpliwości.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo jako niezasadne i bezpodstawne podlegało oddaleniu w całości.

Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 232 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 kc).

Dobór dowodów należy do strony, to ona powinna wskazywać wyłącznie takie, które są dopuszczalne i wiarygodne. Rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Przepis prawa materialnego – art. 6 kc określa na czyje ryzyko idzie nieudowodnienie określonego faktu. Z kolei art. 232 kpc stanowi procesowe narzędzie za pomocą, którego strony mogą osiągnąć skutek w postaci udowodnienia dla nich korzystnych faktów istotnych z punktu widzenia dochodzonego roszczenia w znaczeniu materialnoprawnym. Art. 6 kc zawiera normę decyzyjną, pozwalającą ocenić wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego.

Obowiązkiem stron było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc), czemu powód nie sprostał. Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc, art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskalaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Obowiązkiem sądu jest więc ustalenie, czy strona inicjująca proces wykazała okoliczności faktyczne, których zaistnienie determinuje możliwość jego skutecznego wpisania (subsumcji) w odpowiednią podstawę prawną. Jeśli ustalenia takiego dokonać nie można, to fakt ten samoistnie niweczy zasadność powództwa i to niezależnie od tego, czy pozwany z kolei udowodnił podstawy faktyczne przyjętej linii obrony.

Zgodnie bowiem z regułą zawartą w przepisie art. 6 kc za prawdziwe mogą być przyjęte w procesie cywilnym jedynie fakty, które zostały udowodnione przez stronę obciążoną ciężarem ich dowodzenia, zaś pominięte powinny zostać te fakty, które przez stronę obciążoną obowiązkiem dowodzenia nie zostały w sposób należyty wykazane.

Powoda oraz pozwanego wiązała ważna i skuteczna umowa o dostarczanie energii w rozumieniu art. 5 i n. ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. prawo energetyczne (Dz. U. 2021.716 – j.t.), a wcześniej na podstawie art. 24 i n. uchylonej ustawy z dnia 6 kwietnia 1984r. o gospodarce energetycznej (Dz. U. 1984.21.96 ze zm.) – por. art. 555 kc w zw. z art. 535 § 1 in. kc.

Strony w ramach istniejącego kontraktu uzgodniły elementy przedmiotowo i podmiotowo istotne oraz w sposób jednoznaczny i indywidualny określiły prawa i obowiązki podmiotów zobowiązań.

Na podstawie art. 3 pkt 18 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. prawo energetyczne (Dz. U. 2021.716 – j.t.) nielegalne pobieranie paliw lub energii – pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie

pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy, natomiast na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 1 w/w ustawy w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne może: pobierać od odbiorcy, a w przypadku, gdy pobór paliw lub energii nastąpił bez zawarcia umowy, może pobierać od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba że nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności.

Mając na względzie powyższe dla oceny zasadności powództwa, które opiera się na twierdzeniach nielegalnego pobierania przez pozwanego energii elektrycznej, tj. pobierania energii bez zawarcia umowy, należało dokonać ustaleń w zakresie prawidłowości i skuteczności wypowiedzenia przez interwenienta ubocznego pozwanemu wiążącej strony umowy o dostarczania energii elektrycznej.

Umowa wiążąca w tym zakresie strony została zawarta w 1994r. Powód w toku postępowania przedstawił dokument tej umowy, a następnie dokument umowy z dnia 5 czerwca 2018r. kompleksowej sprzedaży energii elektrycznej oraz zapewnienia świadczenia usługi dystrybucji energii elektrycznej do obiektu nr (...).

Wobec twierdzeń pozwu pozwany zalegał z płatnościami za dostarczoną energią elektryczną, co stanowiło podstawę do złożenia przez interwenienta ubocznego oświadczenia z dnia 18 maja 2017r. Wymaga przy tym wskazania, iż opisane oświadczenia w swojej treści nie odwołuje się do kontraktu z 1994r. a do umowy nr (...) (umowy kompleksowej / sprzedaży o nr ewidencyjnym odbiorcy (...) z dnia 1 lipca 2007r.).

Dalej należy podnieść, iż wynik postępowania w sprawie o sygn. akt I C 3278/18 (II Ca 619/19) oraz poczynione w niniejszym procesie ustalenia wskazują, iż pozwany w sposób prawidłowy wykonywał swój obowiązek kontraktowy, tj. uiszczal periodicznie wymagalne należności ze wskazaniem sposobu zaliczenia poszczególnych płatności na poczet długu, a twierdzenia powoda (interwenienta ubocznego) o istnieniu w tym zakresie zaległości oparte są na błędnych zaliczeniach zapłat tych dłużnych należności.

Pozwany w okresie od dnia 1 czerwca 2014r. do dnia 20 kwietnia 2016r. dokonał na rzecz interwenienta ubocznego (...) S.A. z/s w G. wpłat za dostarczaną do jego nieruchomości energią elektryczną w łącznej wysokości 2.172,12zł, natomiast za okres od dnia 6 czerwca 2016r. do dnia 1 września 2017r. przekazał na rzecz w/w dalszą kwotę w łącznej wysokości 2.386,05, w tym 300,00zł na poczet faktury Vat nr (...).

Wymaga przy tym zasygnalizowania, że orzeczenie prawomocne w sprawie o sygn. akt I C 3278/18 (II Ca 619/19) wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Z prawomocnością orzeczenia sądowego (zarówno w ujęciu materialnym, jak i formalnym) związana jest powaga rzeczy osądzonej. Wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. W kolejnej sprawie Sądy rozpoznające nowy spór pomiędzy tymi samymi stronami muszą zatem przyjmować, że sporna kwestia prawna kształtuje się tak, jak to ustalono w prawomocnym wcześniejszym wyroku wydanym pomiędzy tymi samymi stronami. W konsekwencji w kolejnym przedmiotowym postępowaniu, w którym pojawia się ta sama sporna kwestia, nie może być ona już ponownie weryfikowana. W szczególności, związane prawomocnym orzeczeniem wyklucza dokonywanie ustaleń faktycznych i konkluzji prawnych sprzecznych z uprzednio osądzoną kwestią, a nawet prowadzenie w tym prawomocnie osądzonym zakresie postępowania dowodowego – por. wyrok SN z dnia 18 lipca 2019r. w sprawie o sygn. akt I CSK 323/18, opubl. L., postanow. SN z dnia 29 października 2020r. w sprawie o sygn. akt III UK 490/19, opubl. L., postanowienie SN z dnia 4 marca 2020r. w sprawie o sygn. akt I UK 72/19, opubl. L..

Wobec powyższego trzeba wyrazić wątpliwość, którego kontraktu dotyczy oświadczenie interwenienta ubocznego z dnia 18 maja 2017r. i niezależnie od tego ocenić to wypowiedzenie jako bezpodstawne i nieuzasadnione.

Zatem wypowiedzenie umowy o będące uprawnieniem kształtującym interwenienta ubocznego, prowadzącym do zakończenia nawiązanego stosunku prawnego, bez dochowania wymaganych warunków prowadzi do uznania tej czynności za bezskuteczną.

Bezskuteczność wypowiedzenia powoduje dalej brak podstaw do uznania, iż pozwany w sposób nielegalny pobierał energię, tj. pobierał energię bez zawarcia umowy i w konsekwencji brak podstaw normatywnych do oznaczenia i dochodzenia od pozwanego opłaty w rozumieniu art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. prawo energetyczne (Dz. U. 2021.716 – j.t.).

Stosownie do treści art. 353 § 1 kc, podstawowym obowiązkiem dłużnika jest spełnienie świadczenia. Prowadzi ono do zaspokojenia interesu wierzyciela, wskutek czego zobowiązanie wygasa.

Artykuł 354 kc określa obowiązki dłużnika w ten sposób, że oprócz treści zobowiązania rozumianej jako nakazy wyrażone w czynności prawnej stanowiącej źródło zobowiązania oraz odnoszących się do tego zobowiązania normach prawnych jego zachowanie powinno odpowiadać trzem dalszym wzorcom postępowania - celowi społeczno-gospodarczemu, zasadom współżycia społecznego, a także ewentualnie ustalonym zwyczajom, natomiast art. 355 kc określa sposób, w jaki dłużnik powinien wykonywać zobowiązanie i w tym znaczeniu stanowi swoistą kontynuację uregulowań zawartych w art. 354 kc i jednocześnie przepis ten definiuje pojęcie należytej staranności oraz ustanawia obowiązek dokładania owej staranności.

Niedostosowanie się przez dłużnika do opisanych wyżej wymagań sprawia, że dojdzie do nienależytego wykonania zobowiązania lub niewykonania całkowitego (art. 471 kc). Każda bowiem rozbieżność pomiędzy prawidłowym spełnieniem świadczenia a rzeczywistym zachowaniem się dłużnika rodzi odpowiedzialność kontraktową. Nienależyte wykonanie zobowiązania ma bowiem miejsce wtedy, gdy zachowanie dłużnika zmierzało do spełnienia świadczenia, jednak osiągnięty przez niego wynik nie spełnia wymogów świadczenia, do którego dłużnik był zobowiązany. Wskazać jednak należy, że dłużnik zawsze, bez względu na rodzaj winy, odpowiada wobec wierzyciela za uchybienia obowiązkowi dołożenia należytej staranności (art. 355 kc).

Pozwany w sposób należyty wykonywał zobowiązanie kontraktowe zachowując się zgodnie z treścią umowy. Działania pozwanego nie uzasadniały przyjęcia jego odpowiedzialności kontraktowej i nie powodowały powstania szkody po stronie interwenienta ubocznego i w konsekwencji po stronie powoda.

W tym konkretnym przypadku, wobec niewystąpienia w stosunku do pozwanego materialnoprawnych przesłanek do zastosowania wypowiedzenia umowy i jego bezpodstawności, nastąpiło zachwianie równowagi kontraktowej między stronami. Wypowiedzenie to nastąpiło bez ważnej przyczyny i obciążało pozwanego i uniemożliwiło osiągnięcie celu umowy. Ponadto spowodowało to, że przestał istnieć stosunek umowny, którego pozwany był stroną, zmuszając go bez żadnych ważnych przyczyn do zawarcia nowego kontraktu z tym samym przedsiębiorcą.

W świetle powyższego nie do zaakceptowania jest sytuacja, w której wobec wadliwości zachowania interwenienta ubocznego polegającego na bezpodstawnym wypowiedzeniu pozwanemu umowy, miałyby się aktualizować uprawnienie powoda do wymierzenia pozwanemu opłaty za nielegalny pobór energii elektrycznej. Takie zachowanie stanowi nadużycie prawa oraz wyłącza zasadność domagania się przez wierzyciela poszukiwania ochrony prawnej w postępowaniu przed sądem.

Niezależnie od powyższego trzeba również stwierdzić, iż interwenient uboczny po dacie złożenia oświadczenia woli z dnia 18 maja 2017r. dostarczał pozwanemu do jego nieruchomości energię elektryczną oraz że pozwany dokonywał płatności za tą energię i usługę.

Powyższe pozwala uznać, iż w spornym okresie strony łączyła umowa. Nie zmienia tego zapatrywania okoliczność wypowiedzenia umowy pisemnej albowiem nie oznacza to by w okresie objętym sporem strony nie łączyła żadna umowa o sprzedaży energii elektrycznej i usług dystrybucyjnych. Taka umowa strony łączyła, z tym, że zawarta przez czynności konkludentne. Umowa zawarta przez czynności faktyczne (obowiązując w okresie spornym) była na takich

samych warunkach jak pisemna umowa z poprzedniego okresu. Świadczą o tym wzajemne zachowanie się stron, w tym w szczególności dokonywanie przez pozwanego zapłaty obciążających go należności za dostarczaną energię elektryczną. Umowa ta była zawarta na czas nieokreślony. Uznaniu, iż strony łączyła umowa na czas nieokreślony zawarta przez czynności faktyczne nie stało na przeszkodzie podjęcie czynności zawarcia w dniu 5 czerwca 2018r. nowej umowy pisemnej w tym samym zakresie i przedmiocie.

Przepisy prawa energetycznego oraz kodeksu cywilnego nie przewidują przy tym dla zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej określonej formy, w tym pisemnej zastrzegając rygor nieważności. Oznacza to możliwość zawarcia tego typu umowy w formie dowolnej, w tym poprzez czynności faktyczne (konkludentne), byleby została wyrażona wola obu stron (por. art. 60 kc).

Opisane wyżej zachowania obu stron wyraźnie wskazują, iż ich wola było zawarcie na okres sporny umowy sprzedaży energii elektrycznej i usług dystrybucyjnych.

Według przepisu prawa energetycznego, jedną z postaci nielegalnego poboru energii elektrycznej stanowi pobieranie energii elektrycznej bez zawarcia umowy (§ 18 art. 3 w/w ustawy) na którym to właśnie przypadku opierał swoje roszczenie powódk. W takiej sytuacji zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt 1 przedsiębiorstwo energetyczne może pobrać opłatę w wysokości określonej w taryfie. Ideą tego przepisu jest wprowadzenie sankcji w razie braku zawarcia jakiegokolwiek umowy z przedsiębiorstwem dostarczającym energię elektryczną i pobieranie energii, wbrew jego woli, przy czym odbiorca nie płaci za pobraną energię.

Taka zaś sytuacja nie miała miejsca w przedmiotowej sprawie, gdyż w okresie objętym sporem pozwany nie pobierał energii elektrycznej bez zawarcia umowy i wbrew woli powoda, skoro strony łączyła umowa, co prawda nie pisemna, ale zawarta przez czynności faktyczne, a pozwany dokonywał na rzecz powoda wpłat pieniężnych za energię, czemu pozwany się nie sprzeciwiał.

Konstatując wobec nie wykazania przez powoda, że doszło do nielegalnego poboru przez pozwanego energii elektrycznej orzeczono jak w sentencji wyroku.